

Τίτλος Μαθήματος	Διεθνής Πολιτική Οικονομία και Μακροοικονομία της Ενέργειας				
Κωδικός Μαθήματος	MIS104				
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό (Μάστερ)				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	Πρώτο Έτος/ Α Εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Γκόρτσος Χρήστος, Καθηγητής Διεθνούς Οικονομικού Δικαίου, Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών, Πάντειο Πανεπιστήμιο Ρουμελιώτης Παναγιώτης, Ομότιμος Καθηγητής Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Οικονομίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο Μενοίκου Μιχάλης, Επίκ.Καθηγητής, Μηχανολόγος Μηχανικός, Πανεπιστήμιο Frederick				
ECTS	Επτά (7)	Διαλέξεις / εβδομάδα	Δεκατρείς (13)	Διδακτικές Ώρες	Τριαντα-εννέα (39)
Στόχος Μαθήματος	<p>Το γνωστικό αντικείμενο λειτουργεί ως εισαγωγή στα βασικά θεωρητικά σχήματα και ιστορικό πλαίσιο της παγκόσμιας πολιτικής οικονομίας, στοχεύοντας στην κατανόηση της και την διασύνδεσή της με την ενέργεια και την ενεργειακή ασφάλεια με έμφαση στα πολιτικοοικονομικά δεδομένα του 20ου (εθνικό κράτος) και 21ου αιώνα (σημερινή παγκοσμιοποιημένη διάρθρωση του κόσμου). Εξετάζονται μέσω παραδειγματικών μελετών, διαφορετικών πηγών και σχημάτων, αλλά και κριτικών αναλύσεων ζητήματα ενεργειακής ασφάλειας και ο ουσιαστικός ρόλος και η σημασία της ενέργειας στην διαμόρφωση του ευρύτερου πλαισίου διεθνούς πολιτικής οικονομίας, η αλληλεπίδραση οικονομίας με την πολιτική, η αλληλεξάρτηση τόσο διεθνών, εγχώριων και τοπικών γεγονότων, όσο και μεταβολών στην προσφορά, παροχή και ζήτηση ενέργειας σε σχέση με τις επιπτώσεις της στα κράτη, στην γεωστρατηγική σημασία τους και στον οικονομικό αντίκτυπο στην κοινωνία, στον καταναλωτή, στα άτομα, στο πλαίσιο της καθημερινότητάς τους. Οι θεωρητικές και αναλυτικές προσεγγίσεις παρέχουν στον φοιτητή την εξοικείωση με το περιβάλλον αναφοράς, τις πρωτογενείς πηγές δεδομένων σε σχέση με την παγκόσμια παροχή ενέργειας, όπως επίσης και την χρήση των δεδομένων στο πλαίσιο της έρευνάς του.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Με το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να είναι εις θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοούν και να αναλύουν τους όρους Διεθνής Πολιτική Οικονομία, Μακροοικονομία της Ενέργειας. - Προσδιορίζουν και να περιγράφουν την ιστορική διαδρομή της διαχείρισης της παγκόσμιας οικονομίας και το θεσμικό πλαίσιο που δημιουργήθηκε πριν, αλλά και ιδιαίτερος με το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. - Γνωρίζουν το πώς διαμορφώθηκαν οι θεμελιακοί διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί, όπως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Παγκόσμια Τράπεζα, ο ΟΟΣΑ, οι ομάδες κρατών G7, 8, 10 κ.ά. - Εξοικειωθούν με τα βασικά θεωρητικά σχήματα της διεθνούς πολιτικής οικονομίας και να ερμηνεύουν σύμφωνα με τις προσεγγίσεις του ρεαλισμού, του (ορθολογικού) φιλελευθερισμού και του ιστορικού δομισμού (από κλασσικό μαρξισμό ως γκραμισιανή θεωρία) προγενέστερα και σύγχρονα παγκόσμιας σημασίας φαινόμενα. 				

	<ul style="list-style-type: none"> - Αντιλαμβάνονται τις αλληλεπιδράσεις της κάθε σχολής σκέψης, τις ιδεολογικοπολιτικές διαφορές τους, την σύνδεσή τους με τις νεότερες προσεγγίσεις του κοινωνικού κονστρουκτιβισμού ή της φεμινιστικής θεωρίας και να αναγνωρίζουν τα όρια όσον αφορά στην ολιστική αντιμετώπιση ζητημάτων που άπτονται της διεθνούς πολιτικής οικονομίας και της γεωπολιτικής της ενέργειας, όπως η μετανάστευση, το περιβάλλον, η τεχνολογία. - Αναγνωρίζουν τον ρόλο των εγχώριων και διεθνών δρώντων, να αναπτύσσουν κριτικά σε τι συνίσταται και που αποσκοπεί η μελέτη των διεθνών οικονομικών σχέσεων, αλλά και ποια είναι η σχέση μεταξύ οικονομίας και πολιτικής, τι σημαίνει παγκοσμιοποίηση, ποια τα αίτια και οι συνέπειές της; - Αναπτύσσουν κριτικά τον ρόλο και την σημασία της ενέργειας, της ενεργειακής επάρκειας, ενεργειακής ανεξαρτησίας και ενεργειακής ασφάλειας, την αλληλεπίδραση και διασύνδεση μακροοικονομικών μεγεθών και παγκόσμιας πολιτικής οικονομίας. - Παρουσιάζουν και να αναλύουν την στρατηγική ενεργειακών κρατικών εξαγωγέων - εισαγωγέων με γνώμονα την διασύνδεση παροχής ενέργειας και οικονομικής μεγέθυνσης, τον ρόλο των πολυεθνικών επιχειρήσεων (π.χ. πετρελαίου), σε κρατικό και ιδιωτικό επίπεδο. - Αξιολογούν το πώς προσδιορίζεται η παγκόσμια ενεργειακή ζήτηση σε σχέση με την ραγδαία τεχνολογική και βιομηχανική ανάπτυξη, τους διαθέσιμους ενεργειακούς πόρους και τις αντίστοιχες ανάγκες. 		
Προαπαιτούμενα	Γνώση της αγγλικής γλώσσας	Προϋποθέσεις	Πλήρης παρακολούθηση μαθημάτων
Περιεχόμενο Μαθήματος	Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο της Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας και Μακροοικονομίας της Ενέργειας. Η παγκόσμια οικονομία υπό το πρίσμα της Πολιτικής Οικονομίας. Το θεσμικό πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομίας πριν και μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί, Μεταπολεμικοί Οικονομικοί Θεσμοί, Βορράς, Νότος. Η Κοινωνία των Πολιτών. Αναλυτικές Προσεγγίσεις: Βασικές Αρχές και Θεωρητικό Πλαίσιο: Ρεαλισμός, Φιλελευθερισμός. Κριτική και Αποτίμηση των διαφόρων προσεγγίσεων. Διεθνείς Νομισματικές Σχέσεις, ο ρόλος του Χρήματος (Μπρέτον Γουντς, Συμφωνίες Πλάζα – Λούβρου). Οικονομική Ολοκλήρωση σε περιφερειακό επίπεδο. Χρηματοπιστωτικές Κρίσεις (1980 και έπειτα), Μεταβολές στην Παγκόσμια Οικονομία, Δανειστής – Δανειζόμενος. Παγκοσμιοποίηση, Παγκόσμια Οικονομική Διακυβέρνηση, Διεθνής Πολιτική Κοινωνία. Ο ρόλος του κράτους και των πολυεθνικών επιχειρήσεων στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Ενέργεια, Παροχή, Ζήτηση, Επάρκεια, Ανεξαρτησία. Στρατηγική και Σύγκρουση. Εισαγωγείς – Εξαγωγείς Ενέργειας. Ενεργειακοί Πόροι: Φυσικό Αέριο και Πετρέλαιο. Κρατικές, Πολυεθνικές, Ιδιωτικές Εταιρείες. Περιπτωσιολογικές Μελέτες.		
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	Η διδασκαλία του μαθήματος συνίσταται από επιτόπιες διαλέξεις από τον/τους διδάσκοντες και ανά περίπτωση φιλοξενία επισκεπτών ομιλητών που ενδιατρέβουν ερευνητικά στο γνωστικό αντικείμενο ή έχουν εξειδικευμένη γνώση λόγω εμπειρικής πρακτικής και επαγγελματικής ενασχόλησης. Στη διδασκαλία χρησιμοποιούνται πέραν των βασικών διδακτικών εγχειριδίων και αναλυτικές σημειώσεις εν είδει προβολών. Σε συγκεκριμένα σεμινάρια ει δυνατό να γίνει χρήση πέραν των εποπτικών μέσων, ήτοι εικόνων και προβολής πολιτικών, νομικών, διπλωματικών εγγράφων και συμφωνιών και σύντομης διάρκειας οπτικοακουστικού υλικού στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα (ντοκιμαντέρ, ταινίες κ.α.). Για σκοπούς καλύτερης κατανόησης του γνωστικού αντικείμενου ενίοτε γίνονται αναφορές σε σχετικό υλικό δημοσιευμένο σε εγνωσμένου κύρους διεθνή επιστημονικά περιοδικά και στις επίσημες ιστοσελίδες διεθνών, ευρωπαϊκών και περιφερειακών θεσμών.		

	<p>Σε ότι αφορά σε γεγονότα που αφορούν στην τρέχουσα πολιτική πραγματικότητα το μάθημα εμπλουτίζεται με έντυπες ή ηλεκτρονικές μορφές πληροφόρησης, που περιλαμβάνουν, αλλά δεν εξαντλούνται σε, επί παραδείγματι, μεγάλα ειδησεογραφικά πρακτορεία, κέντρα παραγωγής πολιτικής, ιστοσελίδες μη κυβερνητικών και άλλων οργανισμών.</p>
Βιβλιογραφία	<p>Cohn, H.T. (2009), Διεθνής Πολιτική Οικονομία: Θεωρία και Πράξη, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg.</p> <p>Gilpin, R. (2004), Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία: Η διεθνής οικονομική τάξη, Αθήνα, Εκδόσεις Ποιότητα.</p> <p>Ο' Brien, R. και Williams, M. (2011), Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία: Εξέλιξη και Δυναμικές, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση</p>
Ενδεικτική Βιβλιογραφία/ Αναφορές	<p>Sovacool, K. (ed.) (2011) The Routledge handbook of energy security, Routledge</p> <p>Γκόρτσος Χρήστος (2014) Εισαγωγή στο δίκαιο της οικονομικής και νομισματικής ένωσης: Γενικό μέρος – Ιστορική διάσταση & θεσμικές διατάξεις, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα</p> <p>Γκόρτσος Χρήστος (2011) Η διεθνής κρίση, η κρίση στην ευρωζώνη και το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, (επιμέλεια Χαρδούβελης, Γκ.Α. και Χρ.Βλ. Γκόρτσος), έκδοση Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών</p> <p>Ohmae Kenichi, Borderless World, Fontana 1995</p> <p>Ohmae Kenichi, The End of the Nation-State: the Rise of Regional Economies. New York: Simon and Schuster Inc., 1995</p> <p>K.E. Botsiou and A. Klapsis (2011) The Global Economic Crisis and the Case of Greece, Springer Verlag.</p> <p>Bahgat, G. (2011) Energy security: An interdisciplinary approach, Wiley</p> <p>Pascual, C. and Elkind, J. (Eds.) (2010) Energy politics: Economics, politics, strategies and implications, Brookings</p>
Αξιολόγηση	<p>Ενδιάμεση Εξέταση: Υποβολή Μικρής Εκτάσεως Ακαδημαϊκών Προδιαγραφών Μελέτης (τουλάχιστον 2500 λέξεις): 25%</p> <p>Προφορική Παρουσία και Συνεχής Αξιολόγηση: 15%</p> <p>Τελική Γραπτή Εξέταση: 60%</p>
Γλώσσα	<p>Ελληνική (σε ειδικές περιπτώσεις μέρος του μαθήματος ει δυνατό να διεξαχθεί στην αγγλική γλώσσα)</p>